

- - נוסח משולב לא רשמי - -

לתשומת-לב: במקרה של שוני בין נוסח זה לנוסח שפורסם ברשומות -

הפרסום ברשומות מחייב.

מבחנים לצורך תמיכה של משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה במוסדות ציבור

בתחום שיעורי תורה ותרבות יהודית, שלא במסגרת לימודים פורמלית¹

לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985

בהתאם לסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985², ובהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, מתפרסמים בזה מבחנים לצורך תמיכה של משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה במוסדות ציבור בתחום שיעורי תורה ותרבות יהודית, שלא במסגרת לימודים פורמלית.

שיעורי תורה ותרבות יהודית שלא במסגרת לימודים פורמלית

תקנה תקציבית: 31-22-03

1. הגופים/הנושאים הנתמכים:

מוסדות ציבור העוסקים במתן שיעורים בנושאי התרבות היהודית לקהל הרחב, במסגרות החינוך הבלתי פורמלי, המתקיימות מחוץ לתכנית הלימודים בבתי הספר ובמוסדות החינוך הפורמלי (להלן – **מוסדות הציבור**), לפי הפירוט שלהלן:

(1) תורה שבכתב;

(2) תורה שבעל־פה;

(3) הלכה ושו"ת;

(4) אגדה;

(5) מחשבת ישראל;

(6) מוסר;

(7) מנהגי ישראל;

(8) חגי ומועדי ישראל;

(9) הגות יהודית;

(10) תודעה יהודית וציונית.

2. אוכלוסיית היעד בפעילות הנתמכת

כלל תושבי המדינה.

3. תנאי סף למוסדות ציבור

(א) אחת ממטרותיו העיקריות הרשומות בתקנון או במסמכי היסוד של מוסד הציבור היא

¹ מבחן התמיכה פורסם ב"פ 5131, ט"ז בכסלו התשס"ג (21.11.2002), עמ' 574; **תיקון** למבחן פורסם ב"פ 5444, ז' בתשרי התשס"ו (10.10.2005), עמ' 2; **תיקון** למבחן התמיכה פורסם ב"פ 9306, ה' בטבת התשפ"א (20.12.2020), עמ' 2305.

² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60; התשנ"ב, עמ' 34.

- - נוסח משולב לא רשמי - -

לתשומת לב: במקרה של שוני בין נוסח זה לנוסח שפורסם ברשומות -

הפרסום ברשומות מחייב.

הפצת התרבות היהודית לציבור הרחב;

(ב) מוסד הציבור אינו מוסד חינוך שבו ניתן חינוך עד גיל 18, בית ספר, ישיבה או כולל (להלן – **מוסד חינוכי**) והפעילות שבעבורה מבוקשת תמיכה לפי מבחנים אלה אינה מתקצבת בדרך אחרת מתקציב המדינה;

(ג) ³הפעילות שבעבורה מבוקשת התמיכה מתקיימת במבנה קבע, שאינו דירת מגורים פרטית, או מבנה של מוסד חינוכי;

(ד) מוסד הציבור מקיים שיעורים ב-3 מחוזות לפחות במדינה, לפי מפת המשרד, ומבצע 15% לפחות מכלל פעולותיו במחוז הצפון או הדרום;

(ה) הפעילות שבעבורה מבוקשת התמיכה אינה חלק מתכנית הלימודים הפורמלית או מלימודים פורמליים;

(ו) מוסד הציבור אינו תנועת נוער או ארגון נוער הנתמכים בידי המשרד;

(ז) מוסד הציבור מקיים שיעורים באופן סדיר ופרוס על פני כל השנה (לא יותר מ-48 שבועות) כמפורט להלן:

(1) מוסד ציבור המבקש תמיכה בעבור שיעורים בלבד או שיעורים ושיעורים מורכבים, כמשמעותם בסעיף 4(2) יקיים 6,000 שיעורים ושיעורים מורכבים, לפחות;

(2) מוסד המבקש תמיכה בעבור שיעורים מורכבים בלבד, יקיים 500 שיעורים מורכבים לפחות;

(3) מוסד ציבור לא יוכל לקבל תמיכה בעבור הרצאות, אלא אם כן נתקיימו בו הוראת פסקאות (1) או (2);

(ח) למוסד הציבור ניסיון של שנתיים לפחות בקיום הפעילות הנתמכת לפי מבחנים אלו;

(ט) בשנה שקדמה להגשת בקשת תמיכה לפי מבחנים אלה, קיים מוסד הציבור שיעורים בהיקף שאינו נופל ממחצית השיעורים שבעבורם מתבקשת התמיכה;

(י) הפעילות הנתמכת פתוחה לציבור הרחב.

4. סוגי הפעילות הנתמכים:

(תיקון: י"פ 5444, עמ' 3).

(1) שיעור:

(א) השיעור ניתן בקביעות לקבוצת משתתפים יום אחד בשבוע לפחות;

³ לפי סעיף 10 למבחנים, בשנת 2020 ובשנת 2021, יקראו את סעיף 3(ג) כך שבמקום האמור בו יבוא: "הפעילות שבעבורה מבוקשת התמיכה מתקיימת במבנה קבע או במבנה אחר או במרחב הפתוח או מועברת באמצעים דיגיטליים מקוונים או באמצעות הטלפון, והכול באופן שבו המשתתפים צופים או מאזינים לפעילות בזמן אמת בעת העברתה על ידי נותן השיעור; למען הסר ספק, ההוראות האמורות 3 בדבר מקום הפעילות יהיו בכפוף להנחיות לפי סעיפים 20(1)(ב) עד (ג) לפקודת בריאות העם, 1940 (להלן – **פקודת בריאות העם**), וכל דין מכוחו."

- - נוסח משולב לא רשמי - -

לתשומת-לב: במקרה של שוני בין נוסח זה לנוסח שפורסם ברשומות -

הפרסום ברשומות מחייב.

- (ב) השיעור מתקיים ברציפות במשך חצי שנה לפחות ;
- (ג) ⁴השיעור מתקיים ביום, בשעה ובמקום קבועים ;
- (ד) ⁵מספר המשתתפים בכל שיעור לא יפחת מ-15 ; ביישובים קטנים במועצות אזוריות, מספר המשתתפים לא יפחת מ-10 ;
- (ה) משך השיעור 45 דקות לפחות ;
- (ו) יבואו במנין עד שני שיעורים רצופים לקבוצה ליום.

(2) שיעור מורכב :

"שיעור מורכב" – שמתקיימים בו, נוסף על תנאי פסקה (1), תנאים אלה :

- (א) נותן השיעור הוא אחד מאלה :
- (1) בעל השכלה אקדמית ברמת תואר ראשון לפחות ;
- (2) מי שנתקיימו בו כל התנאים האלה :
- (א) בידו שתי סמיכות לרבנות מרבני עיר שהכירה לצורך זה הרבנות הראשית או מחברי מועצת הרבנות הראשית ;
- (ב) בידו אישור שלמד בישיבה גבוהה או כולל לאברכים 5 שנים ויותר לאחר הגיעו לגיל 18 ; לענין זה, **"ישיבה גבוהה"** או **"כולל לאברכים"** – מוסד ציבור אשר בתקופת לימודיו של נותן השיעור, נתמך בידי המשרד לעניני דתות, לפי מבחנים לחלוקת כספים לצורך תמיכה במוסדות ציבור⁶ ;
- (ג) עבר שלוש בחינות לפחות מתוך רשימת בחינות הסמיכה לרבנות או לדיינות שמקיימת הרבנות הראשית לישראל ;
- (ב) השיעור הוא חלק מסדרת שיעורים שלא תפחת מ-10 שיעורים העוסקים בנושא מסוים, לפי תכנית הכוללת היבטים בין-תחומיים או מחקריים, והכוללת שימוש בעזרי לימוד שהוכנו לצורך שיעורי התכנית ;
- (ג) יבואו במנין עד שני שיעורים רצופים לקבוצה ליום.

(3) הרצאה :

- (א) ⁷משתתפים בהרצאה 25 שומעים לפחות ;

⁴ לפי סעיף 10 למבחנים, בשנת 2020 ובשנת 2021, יקראו את סעיף 4(1)(ג) כך שבמקום המילים "בשעה ובמקום קבועים" יבוא "ומקום הפעילות יכול להשתנות בהתאם לאמור בסעיף 3(ג) ;".

⁵ לפי סעיף 10 למבחנים, בשנת 2020 ובשנת 2021, יקראו את סעיף 4(1)(ד) כך שבמקום האמור בו יבוא : "מספר המשתתפים בכל שיעור לא יפחת מ-7 ; למען הסר ספק, הכול בכפוף להנחיות לפי סעיפים 20(1)(ב) עד (ג) לפקודת בריאות העם וכל דין מכוחו ;".

⁶ י"פ התשנ"ב, עמ' 3736.

⁷ לפי סעיף 10 למבחנים, בשנת 2020 ובשנת 2021, בסעיף 4(3)(א) למבחנים העיקריים –

- - נוסח משולב לא רשמי - -

לתשומת-לב: במקרה של שוני בין נוסח זה לנוסח שפורסם ברשומות -

הפרסום ברשומות מחייב.

- (ב) משך ההרצאה 60 דקות לפחות;
- (ג) לא תינתן תמיכה להרצאות עוקבות לקבוצה ליום, ולא יבואו במנין יותר משתי הרצאות ליום;
- (ד) ⁸הרצאות הניתנות באותו מקום, באותו נושא, ועל ידי אותו מרצה, יבואו במנין רק אם מתקיימות בתדירות שלא תעלה על פעם בשבועיים, ולא יותר מ-24 פעמים בשנה;
- (ה) ההרצאה לא ניתנת במסגרת יום עיון;
- (ו) דבר קיום ההרצאה יפורסם במודעות לציבור;
- (ז) ⁹סדרת הרצאות לא תעלה על 5 הרצאות; לענין זה, "סדרת הרצאות" – הרצאות שונות, הניתנות לקהל קבוע במקום ובתדירות קבועים.

5. נהלים:

- (1) לבקשה לתמיכה יצורפו –
- (א) כל המסמכים הנדרשים להגשת בקשת תמיכה, בהתאם לכל דין ונוהל;
- (ב) תכנית עבודה שנתית של מוסד הציבור, שתפרט את מספר השיעורים, השיעורים המורכבים וההרצאות (להלן – **הפעילויות**) המתוכננים, לפי סוגיהם, פירוט נותני השיעורים והמרצים ושמותיהם, בצירוף אישורים על השכלתם ותאריהם והכל לפי הצורך, כמו כן יפורט השיעורים שניתנים לפי נותני השיעורים והמרצים, מקום הפעילות, התאריך והשעה; התכנית תהיה ערוכה במסמך בכתב, חתומה בידי מנהל מוסד הציבור, וכן במידת האפשר יוגש העתק המסמך במדיה אלקטרונית (בגיליון עבודה אלקטרוני);
- (ג) נתונים הדרושים לקביעת התמיכה, חתומים בידי מנהל מוסד הציבור;
- (ד) מוסד הציבור יגיש הצעת תקציב שבה ניתן לזהות את הפעילות הכספית של הפעילות הנתמכת;
- (2) מוסד הציבור ימסור למשרד או לוועדה כל נתון, מסמך או מידע שיידרש, במהלך השנה, הרלוונטי לבחינת בקשת התמיכה;
- (3) בסוף כל רבעון ישלח כל מוסד ציבור דוח מסכם במסך הערוך לפי דרישות המשרד, שיפרט את כל השיעורים שניתנו, וכן דוחות כספיים שבהם ניתן לזהות את הפעילות הכספית של

(א) יקראו כאילו במקום "25 יבוא 7";
(ב) בסופו יבוא "למען הסר ספק, ההוראות בדבר מספר המשתתפים יהיו בכפוף להנחיות לפי סעיפים 20(1)(ב) עד (ג) לפקודת בריאות העם וכל דין מכוחו";.

⁸ לפי סעיף 10 למבחנים, בשנת 2020 ובשנת 2021, יקראו את סעיף 4(3)(ד) כך שבמקום המילים "ועל ידי אותו מרצה" יבוא "ויכול שעל ידי מרצים שונים".

⁹ לפי סעיף 10 למבחנים, בשנת 2020 ובשנת 2021, יקראו את סעיף 4(3)(ז) כך שבמקום המילים "במקום ובתדירות קבועים" יבוא "כאשר מקום הפעילות יכול להשתנות בהתאם לאמור בסעיף 3(ג)".

לתשומת-לב: במקרה של שוני בין נוסח זה לנוסח שפורסם ברשומות -

הפרסום ברשומות מחייב.

הפעילות הנתמכת; הדוחות יוגשו בשני עותקים במסמך על גבי נייר, חתום בידי מנהל מוסד הציבור ורואה חשבון מטעמו, ובמידת האפשר, יוגש העתק המסמך במדיה מגנטית בגיליון עבודה אלקטרוני; הדוח יוגש עד ליום ה-10 בחודש שלאחר תום הרבעון; מודעות על קיום הרצאות ושיעורים יצורפו לדוח הביצוע;

(4) ממצאי הביקורת לגבי הפעילות המתקיימת בימות החול יוחלו גם על הפעילות המתקיימת בשבתות ובמועדים;

(5) התמיכה תינתן בעבור 48 שבועות של פעילות בשנה בלבד.

6. אופן חישוב התמיכה:

(1) התמיכה במוסד ציבור, שנמצא זכאי לה לפי מבחנים אלה, לא תעלה על 90% מההוצאות בפועל בעבור הפעילות הנתמכת לפי המבחנים;

(2) ¹⁰לא תוכל לצורך תמיכה הגדלת פעילות משנה לשנה של מוסד ציבור מעבר למפורט להלן: מוסד ציבור, שנוסד עד לפני 5 שנים מיום הגשת הבקשה יוכל להגדיל את היקף פעילותו עד 25% משנה לשנה מן השיעורים שבוצעו בשנה הקודמת; מוסד ציבור שנוסד לפני יותר מ-5 שנים, יוכל להגדיל את היקף פעילותו עד 15% משנה לשנה מן השיעורים שבוצעו בשנה הקודמת;

(3) שיעור הפעילות בשבתות ובמועדים, שיבואו במנין החישוב לצורך התמיכה, לא יעלה על 15% מן הפעילות הכוללת הנתמכת לפי מבחנים אלה של כל מוסד ציבור;

(4) סך הנקודות לכל מוסד ציבור ייספר לפי מפתח זה:

שיעור = 1 נקודה.

הרצאה = 2 נקודות.

שיעור מורכב = 3 נקודות.

ערך הנקודה לא יעלה על תעריף ההדרכה של נציבות שירות המדינה למרצה בקבוצה 1א, כפי ערכו ביום 1 בינואר של כל שנת כספים.

מוסד ציבור המבצע 15% לפחות מכלל שיעוריו במחוז הצפון או הדרום או 10% לפחות מהיקף פעילותו מתבצעים באזורי עדיפות לאומית א' (בתחום החינוך) או באזורי שיקום שכוונות (בתחום החינוך), יקבל תוספות של 15% מן הנקודות המאושרות לו בעבור פעילותו במקומות אלה;

(5) התקציב בתקנה יחולק בסך כל הנקודות שנצברו לכלל מוסדות הציבור, ויתקבל ערך נקודה;

(6) כל מוסד ציבור יזכה לשיעור תמיכה לפי מספר הנקודות שצבר, השווה למכפלת הנקודות

¹⁰ לפי סעיף 10 למבחנים, בשנת 2021 יקראו את סעיף 6(2) כך שבכל מקום, במקום "השיעורים שבוצעו בשנה הקודמת" יראו "מספר השיעורים בתכנית העבודה השנתית שהגיש מוסד הציבור בשנת 2020".

לתשומת-לב: במקרה של שוני בין נוסח זה לנוסח שפורסם ברשומות -

הפרסום ברשומות מחייב.

שצבר בערך הנקודה ;

(7) לצורך התמיכה לא יבואו במנין פעילויות שהתשלום לנותן הפעילות בעבורן יפחת משכר מינימום או מתשלומים אחרים המחויבים לפי כל דין ; פעילויות הניתנות בהתנדבות לא יבואו במנין לצורך התמיכה ולצורך עמיד בתנאי הסף ;

למען הסר ספק, גם כוח אדם מתנדב, שמימונו מתקציב המדינה, כמו בנות שירות לאומי או מורות חיילות וכדומה, לא יבוא במנין ;

(8) 65% לפחות מתמיכת המשרד במוסד הציבור ישמשו למימון הוצאות שכר מוכחות לנותני הפעילויות ;

(9) עד 20% מתמיכת המשרד במוסד הציבור ישמשו להשתתפות בעלויות מוכחות להפעלת הפעילויות, כגון : כיבוד קל, שירותי פרסום, הסעות, חומרי הדרכה ; על אף האמור בסעיף קטן (ז) הוצאות מוכחות שהוצאו במסגרת פעילויות שבוצעו בהתנדבות, יוכלו להיכלל כחלק מהוצאות שאינן שכר, במסגרת סעיף קטן זה ;

(10) עד 15% מתמיכת המשרד במוסד הציבור ישמשו להשתתפות בעלויות תקורה של המוסד, הקשורות בפעילות הנתמכת ;

(11) ערך נקודה במבחן זה, לא יעלה על 1 ערך נקודה, כפי שיינתן באותה שנה במסגרת מתן התמיכה ב"מפעלי תרבות יהודית"¹¹.

7. תחילה :

תחילתם של מבחנים אלה ביום י"ט בניסן התשס"ב (1 באפריל 2002).

8. הוראות מעבר לשנת 2002 :

(1) מוסד ציבור שנתמך בשנת 2001 בידי המשרד בעבור מתן שיעורים בנושאי התרבות היהודית, במסגרת אחד מהמבחנים המפורטים להלן, שנהגו בנוסחם בשנה זו : "פעולות תרבות לחרדים, שיעורי תורה מחוץ ללימודים פורמליים במוסד חינוכי והנחלת מורשת היהדות"¹², "מוסדות ציבור תורניים ציוניים"¹³, "החינוך החילוני ליהדות כתרבות"¹⁴, "העמקת החינוך ברוח הפלורליזם הדתי ביהדות"¹⁵, יהא זכאי לתמיכה בשנת 2002 אף אם עמד רק ב-50% מדרישות הסף הכמותיות הקבועות בסעיף 3(ז) ואף אם לא קיים פעילות בפריסה כאמור בסעיף 3(ד) ;

(2) על אף תוצאות התחשיבים לתמיכה על פי העקרונות הקבועים בסעיף 6, לא יפחת שיעור התמיכה במוסד ציבור, שנמצא זכאי לתמיכה לפי מבחנים אלה, בלמעלה מ-35% שיעור התמיכה לה נמצא זכאי בפועל בשנת 2001, בעבור אותו היקף פעילות.

¹¹ י"פ התשס"ג, עמ' 576.

¹² י"פ התשנ"ה, עמ' 1173.

¹³ י"פ התשנ"ט, עמ' 2749.

¹⁴ י"פ התש"ס, עמ' 4194.

¹⁵ י"פ התש"ס, עמ' 4196.

לתשומת-לב: במקרה של שוני בין נוסח זה לנוסח שפורסם ברשומות - הפרסום ברשומות מחייב.

9. הוראות מעבר לשנת 2003:

מוסד ציבור, המגיש בקשה לתמיכה בשנת 2003, ואשר יוכיח כי מסגרת איחודה מוסדות ציבור שפעלו בתחום בשנים עברו, לא יידרש לעמוד בתנאי הסף המתייחסים לפעילות קודמת של מוסד הציבור כאמור בסעיף 3(ח) ו-3(ט) ובלבד שיוכיח כי –

(1) כל מוסדות הציבור שאוחדו במסגרתו פעלו שנתיים לפחות בתחום מתן הפעילויות הנתמכות;

(2) ההיקף הכולל של פעילותם הנתמכת בשנת 2002 של מוסדות הציבור שאוחדו במסגרתו כאמור, אינו נופל מ-80% היקף הבקשה שהגיש מוסד הציבור בשנת 2003.

10. הוראת שעה

(תיקון: י"פ 9306, עמ' 2305).

(א) בשנת 2020 ובשנת 2021 –

(1) יקראו את סעיף 3(ג) כך שבמקום האמור בו יבוא:

"הפעילות שבעבורה מבוקשת התמיכה מתקיימת במבנה קבע או במבנה אחר או במרחב הפתוח או מועברת באמצעים דיגיטליים מקוונים או באמצעות הטלפון, והכול באופן שבו המשתתפים צופים או מאזינים לפעילות בזמן אמת בעת העברתה על ידי נותן השיעור; למען הסר ספק, ההוראות האמורות 3 בדבר מקום הפעילות יהיו בכפוף להנחיות לפי סעיפים 20(1)(ב) עד (ג) לפקודת בריאות העם, 1940¹⁶ (להלן – **פקודת בריאות העם**), וכל דין מכוחו."

(2) יקראו את סעיף 4(1)(ג) כך שבמקום המילים "בשעה ובמקום קבועים" יבוא "ומקום הפעילות יכול להשתנות בהתאם לאמור בסעיף 3(ג)";

(3) יקראו את סעיף 4(1)(ד) כך שבמקום האמור בו יבוא:

"מספר המשתתפים בכל שיעור לא יפחת מ-7; למען הסר ספק, הכול בכפוף להנחיות לפי סעיפים 20(1)(ב) עד (ג) לפקודת בריאות העם וכל דין מכוחו";

(4) בסעיף 4(3)(א) למבחנים העיקריים –

(א) יקראו כאילו במקום "25" יבוא "7";

(ב) בסופו יבוא "למען הסר ספק, ההוראות בדבר מספר המשתתפים יהיו בכפוף להנחיות לפי סעיפים 20(1)(ב) עד (ג) לפקודת בריאות העם וכל דין מכוחו";

(5) יקראו את סעיף 4(3)(ד) כך שבמקום המילים "ועל ידי אותו מרצה" יבוא "ויכול שעל ידי מרצים שונים";

(6) יקראו את סעיף 4(3)(ז) כך שבמקום המילים "במקום ובתדירות קבועים" יבוא "כאשר

¹⁶ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191 (א) 239.

- - נוסח משולב לא רשמי - -

לתשומת-לב: במקרה של שוני בין נוסח זה לנוסח שפורסם ברשומות -

הפרסום ברשומות מחייב.

מקום הפעילות יכול להשתנות בהתאם לאמור בסעיף 3(ג).".

(ב) בשנת 2021 יקראו את סעיף 6(2) כך שבכל מקום, במקום "השיעורים שבוצעו בשנה הקודמת" יראו "מספר השיעורים בתכנית העבודה השנתית שהגיש מוסד הציבור בשנת 2020".

ב' בכסלו התשס"ג (7 בנובמבר 2002)

(חמ 1888-3)

לימור לבנת

שרת החינוך

י' באלול התשס"ה (14 בספטמבר 2005)

(חמ 1888-3)

לימור לבנת

שרת החינוך התרבות והספורט

א' בטבת התשפ"א (16 בדצמבר 2020)

(803-35-2020-000056)

זאב אלקין

שר ההשכלה הגבוהה והמשלימה